

MENTAL HEALTH EUROPE – SANTE MENTALE EUROPE asbl
Rue d'Edimbourg 26
B - 1050 Brussels, Belgium
Tel: + 32 2 8930881
E-mail: info@mhe-sme.org
www.mhe-sme.org

November 2015

Mental Health Europe roept op tot actie voor de 10^e editie van de ICD (International Classification of Diseases)

[Mental Health Europe](#), (MHE)¹, vraagt al jarenlang meer aandacht voor het volgende. Er is een groeiend gebrek aan vertrouwen in de Westerse benadering die psychiatrie steeds meer vanuit een biologisch/neurologisch perspectief bekijkt. Wij roepen op om binnen de geestelijke gezondheidszorg een kentering teweeg te brengen in deze cultuurgebonden aanpak, onder meer door deze zorg te bekijken vanuit een mensenrechtenperspectief.

Nu ons werk rond de Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Diagnostisch DSM-5),² en de goedkeuring van het "[Boekarest Manifest](#)"³ dat ontwikkeld werd door de MHE Expertengroep - [Beyond the Biomedical Paradigm Taskforce](#) (BBP Taskforce)⁴ - achter de rug is, richt MHE zich op de nieuwe editie van de International Classification of Diseases (ICD 10)⁵, die ICD-11 zal worden na goedkeuring op de Algemene Vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie⁶ (WGO) in 2018. MHE heeft een [positiepaper over de ICD-10 Herziening](#)⁷ opgesteld en vraagt op basis daarvan dat de WGO en de EU een aantal acties ondernemen die hieronder verder worden uitgelegd.

MHE gelooft dat een aantal elementen in acht genomen moeten worden om te garanderen dat diagnostische handboeken, zoals de ICD, een hulpmiddel zijn dat gebruikt moet worden in een relatie en een context van dialoog tussen het individu en de zorgverstrekker. Deze elementen zijn bijvoorbeeld transparantie in het proces, de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen bij het

---

¹Mental Health Europe (MHE) is een Europese, non-gouvernementele netwerkorganisatie die zich inzet voor positieve geestelijke gezondheid, het bestrijden van mentale problemen en het verbeteren van de gezondheidszorg. De organisatie ijvert ook voor sociale inclusie en de bescherming van de mensenrechten van (ex-)gebruikers van geestelijke gezondheidszorg, hun gezinsleden en hun zorgverstrekkers. Verschillende verenigingen en individuen die binnen Europa werken rond geestelijke gezondheidszorg zijn lid van MHE. Onder de leden bevinden zich ook mensen die mentale problemen (gehad) hebben, vrijwilligers en professionals uit een aantal gerelateerde vakgebieden. Meer informatie vindt u op onze website: <http://www.mhe-sme.org/>

² Voor meer informatie over DSM-5:

<http://www.dsm5.org/about/Pages/Default.aspx>

³ Voor meer informatie over het Boekarest Manifest: <http://www.mhe-sme.org/policy-work/bbp-task-force/bucharest-manifesto/>

⁴ Voor meer informatie over de BBP Taskforce: <http://www.mhe-sme.org/policy-work/bbp-task-force/>

⁵ Voor meer informatie over het herzieningsproces van ICD-10:

<http://www.who.int/classifications/icd/en/>

⁶ De Algemene Vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie wordt jaarlijks georganiseerd en wordt bijgewoond door delegaties van alle landen die deel uitmaken van de WHO. Hier worden alle beslissingen genomen.

⁷ Onze positiepaper vindt u hier: http://www.mhe-sme.org/fileadmin/Position_papers/MHE_response_to_the_public_consultation_on_the_working_document_of_the_draft_Additional_Protocol_to_the_Oviedo_Convention.pdf

opstellen van het document, het gebruik van een voor iedereen begrijpelijke taal, en eerlijke richtlijnen m.b.t. het gebruik van dit soort handboeken.

MHE heeft helaas een aantal **problemen ontdekt in het huidige herzieningsproces**:

- Weinig tot geen betrokkenheid van gebruikers, verzorgers of de maatschappij
- Een gebrek aan transparantie
- Gezondheidssystemen die belangrijker geacht worden dan het individu
- Onderstrepen van het biomedische model
- Globale kennis die voorrang krijgt boven lokale kennis

Vooruitgang

De MHE Taskforce heeft begrepen dat de herziening van de ICD in de toekomst niet meer gepaard zal gaan met een lang, complex proces, maar dat het een continu proces wordt. Het is misschien te laat voor de huidige herziening, maar in de toekomst moet met de bovenvermelde elementen rekening gehouden worden. Op die manier worden er kansen gecreëerd om de biomedische benadering van mentale problemen achter ons te laten.

Oproep:

MHE vraagt de Wereldgezondheidsorganisatie om in de toekomst:

- het herzieningsproces participatief te maken, door gebruikers, verzorgers en de maatschappij op een betekenisvolle en constructieve manier te laten deelnemen.
- een gebruiksvriendelijkere taal te ontwikkelen, met oog voor de verzorgers, en dit in samenspraak met representatieve organisaties.
- transparantie te verzekeren in alle aspecten van het proces, en te garanderen dat de identiteit en loyaliteit van alle medische en paramedische professionals die deelnemen aan het Global Clinical Practice Network nagetrokken worden om belangenconflicten te vermijden.
- te verzekeren dat richtlijnen over het gebruik van de ICD duidelijk en eerlijk zijn, en dat diagnostische handboeken beschouwd worden als een hulpmiddel in de relatie en dialoog tussen gelijken, dus tussen de gebruiker en de zorgverstrekker. Hierbij moet benadrukt worden dat het belangrijk is de waarde van lokale begrippen, praktijken en culturele normen te erkennen.

Wat de Europese Unie kan doen

De EU is lid van de VN-Commissie Rechten van Personen met een handicap, en moet dus stimuleren dat deze personen inspraak krijgen in beslissingen die op hen van toepassing zijn. MHE weet dat de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) het engagement met de WGO rond internationale gezondheidsproblematiek coördineert. Wij zijn dan ook van oordeel dat zij een aantal van de hierboven vermelde zaken bij de WGO moeten aankaarten.

Wij roepen de EU op om, via EDEO, druk te zetten op de WGO zodat:

- Het herzieningsproces van de ICD transparant en participatief wordt, en dat gebruikers, verzorgers en de maatschappij er ook een nuttige rol in kunnen spelen.

Wat MHE zal doen

MHE heeft decennialange ervaring in het ondersteunen van de groei en ontwikkeling van haar leden, en vraagt regelmatig naar hun mening, vooral dan deze van de onafhankelijke gebruikersorganisaties. Wij zullen al onze partners blijven steunen en er op die manier voor zorgen dat ook de visie van gebruikers, verzorgers en ruimdenkende professionals op een zinvolle en constructieve manier aan bod komt.